

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Град Нови Сад
Локални омбудсман

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2021. ГОДИНУ

У Новом Саду, марта 2022. године

САДРЖАЈ:

1. Правни оквир деловања Локалног омбудсмана	3
2. Активности Локалног омбудсмана	4
3. Статистички подаци	4
4. Рад Локалног омбудсмана по притужбама грађана	8
4.1 Препоруке, мишљења, предлози, иницијативе	8
4.2 Предмети вођени у 2021. години	21
5. Активности Локалног омбудсмана у области заштите и унапређења права	26
6. Стручни скупови	32
7. Присутност у медијима	37
8. Финансијска средства	37
9. Закључак	37

1. ПРАВНИ ОКВИР ДЕЛОВАЊА ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА

Сви појмови у овом Извештају употребљени у мушком роду подразумевају мушки и женски природни род.

У складу са чланом 97. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 47/18), којим је прописано да се у јединици локалне самоуправе може установити локални омбудсман, који је овлашћен да независно и самостално контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката јединице локалне самоуправе, да се надлежност, овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности локалног омбудсмана уређује статутом и другим општим актом, Скупштина Града Новог Сада је усвојила Статут Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“ број 11/19), који у одредби члана 127. прописује да Локални омбудсман независно и самостално штити права грађана и контролише рад градских управа, посебних организација и служби, Градског већа када поступа као другостепени орган у управном поступку, органа надлежног за правну заштиту имовинских права и интереса Града, као и других органа и организација, предузећа и установа чији је оснивач Град, а којима су поверена јавна овлашћења, као и да се Одлуком Скупштине Града ближе уређују надлежност и овлашћења, начин поступања и поступак одлучивања, избор и престанак дужности, као и друга питања од значаја за рад Локалног омбудсмана.

На основу Статута, Скупштина Града Новог Сада је на седници одржаној дана 12. децембра 2019. године усвојила Одлуку о Локалном омбудсману („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 59/19), а која Одлука је ступила на снагу 21. децембра 2019. године.

Одредбом члана 45. Одлуке о Локалном омбудсману прописано је да Локални омбудсман једном годишње, а најкасније до 15. марта наредне године, подноси Скупштини Града извештај за претходну годину о својим активностима, о остваривању, поштовању и унапређењу људских права, у коме износи општу оцену о раду органа, односно служби са становишта стања заштите људских права и слобода, положаја рањивих група, као и уочене пропусте и мере које предлаже за њихово отклањање. Извештај из става 1. овог члана садржи нарочито број и структуру притужби, општу оцену рада органа, односно службе са становишта примене прописа, уочене пропусте и препоруке, мишљења и предлоге за њихово отклањање, као и критике и похвале појединим органима, односно службама, и старешинама који руководе органима, односно службама. Извештај из става 1. овог члана објављује се у „Службеном листу Града Новог Сада“ и на интернет порталу Скупштине Града, а доставља се и средствима јавног информисања. Извештај Локалног омбудсмана се разматра пред Скупштином Града и о њему се не гласа.

2. АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА

Како је већ познато, основна надлежност омбудсмана је контрола рада управе, односно поступање по притужбама и обраћањима грађана, као и разговори са грађанима, што усмено у канцеларији, што телефонским путем. Самим тим, највећи део активности које спроводи Локални омбудсман усмерено је управо на решавање проблема на које грађани указују.

3. СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ

Локалном омбудсману се током 2021. године обратило укупно 558 грађана, што подношењем притужбе, што телефонским позивом или личним доласком на разговор са запосленима у Локалном омбудсману. Поднето је 199 притужби, 4 поступка су покренута по сопственој иницијативи Локалног омбудсмана, 4 предмета су покренута на основу пријаве грађана без поднете притужбе, а 351 грађанин се обратио усменим путем.

Локални омбудсман је током 2021. године поступао у укупно 241 предмету. Од тог броја 5 предмета су из 2019. године пренета у 2021. годину, 29 предмета је из 2020. године пренето у 2021. годину, а током 2021. године Локални омбудсман је формирао 207 предмета по основу притужби грађана и сопствене иницијативе. На крају 2021. године Локални омбудсман није завршио поступак у укупно 33 предмета, који су сви покренути по основу притужби из 2021. године.

Уколико се наведени податак упореди са подацима из 2020. године, може се уочити да је током 2021. године врло благо повећан број поднетих притужби Локалном омбудсману.

У погледу начина подношења притужбе, током 2021. године 133 грађана је притужбу поднело путем мејла, 45 грађана је притужбу поднело лично, 18 грађана је притужбу поднело путем поште, 3 грађана путем сајта Локалног омбудсмана, 4 предмета су покренута по сопственој иницијативи и 4 на основу пријаве грађана без поднете притужбе.

Што се тиче осталих контаката које су запослени у Локалном омбудсману имали са грађанима, а који нису резултирали подношењем притужбе, запослени у канцеларији Локалног омбудсмана су обавили 230 телефонских разговора са грађанима и 121 разговор са грађанима који су у канцеларију Локалног омбудсмана приступили лично, а током којих су грађани упућени на одговарајући правни поступак. Уколико се ови подаци упореде са подацима за претходне године, може се уочити да се Локалном омбудсману обратило мање грађана телефонским путем него претходне године, док је број грађана који су приступили у канцеларију Локалног омбудсмана да би обавили разговор са запосленима малтене исти. Мађутим, имајући у виду да је током 2020. године

забележен увећан број телефонских разговора за око 60% од којих се велики проценат позива односио на права грађана током ванредног стања које је било на снази током пролећа 2020. године, док је број телефонских позива у 2021. години већи од броја телефонских позива током 2019. године, може се извести закључак да узнемиреност грађана изазвана епидемијом вируса Covid -19 током 2021. године није у великој мери утицала на број обраћања грађана Локалном омбудсману као што је то био случај током 2020. године.

Оно што је значајно је да број поднетих притужби није мањи у односу на вишегодишњи просек, односно да се грађани константно у приближно истом броју за решење проблема обраћају Локалном омбудсману.

Одредбом члана 2. Одлуке о Локалном омбудсману прописано је да Локални омбудсман контролише рад градских управа, посебних организација и служби Града Новог Сада, Градског већа када поступа као другостепени орган у управном поступку, органа надлежног за правну заштиту имовинских права и интереса Града Новог Сада, као и других органа и организација, предузећа и установа чији је оснивач Град Нови Сад, а којима су поверена јавна овлашћења.

Број поднетих примедби на рад органа, односно служби Града Новог Сада, је приказан у следећој табели:

	Назив органа	Поднете притужбе
1.	Градска управа за инспекцијске послове	41
2.	Градска пореска управа	17
3.	Центар за социјални рад Града Новог Сада	16
4.	Градска управа за грађевинско земљиште и инвестиције	15
5.	ЈКП „Водовод и канализација“ Нови Сад	14
6.	Градска управа за урбанизам и грађевинске послове	11
7.	ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад	10
8.	ЈКП „Лисје“ Нови Сад	9
9.	ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад	8
10.	ЈКП „Паркинг сервис“ Нови Сад	7
11.	ЈКП „Информатика“ Нови Сад	7
12.	Градска управа за имовину и имовинско-правне послове	6
13.	ЈГСП „Нови Сад“	4
14.	Градска управа за саобраћај и путеве	4
15.	Градска управа за опште послове	4
16.	ЈКП „Новосадска топлана“ Нови Сад	2
17.	Градска управа за комуналне послове	2
18.	ЈКП „Тржница“ Нови Сад	2
19.	ЈП „Урбанизам“ Нови Сад	1
20.	Градска управа за социјалну и дечију заштиту	1
21.	Биро за пружање правне помоћи Града Новог Сада	1

22.	Градско веће када поступа као другостепени орган	1
23.	ЈКП „Зоохигијена и ветерина“ Нови Сад	1
24.	Завод за заштиту споменика културе	1
25.	Градска управа за образовање	1
26.	Градска библиотека Града Новог Сада	1

Локални омбудсман може констатовати да се структура градских органа и служби на чији рад су се грађани жалили није много променила, односно да постоји вишегодишња константа у погледу органа и служби на чији рад се грађани жале, а то су махом органи и службе са којима грађани свакодневно највише и долазе у контакт и који су надлежни за решавање најважнијих проблема на које грађани указују. Уколико се упореди ова табела са табелом из Извештаја за 2020. годину, може се уочити да су првих седам органа и служби по највећем броју притужби исти, само су заменили места. Иста је ситуација и са наредних 8 органа и служби, односно од броја 8 до броја 15, у питању су исти органи и службе као и у прошлогодишњем Извештају, само су заменили места.

Поред примедби на рад органа, односно служби чији рад контролише Локални омбудсман, грађани су се током 2021. године жалили и на субјекте права чији рад не контролише Локални омбудсман, из ког разлога се Локални омбудсман оглашавао ненадлежним за поступање. Грађани су се жалили на рад републичких органа и установа (106 грађана), привредна друштва (82 грађанина), на комшије и суграђане (27 грађана), јавне извршитеље (27 грађана), професионалне управнике и стамбене заједнице (21 грађанин), органе и установе Аутомомне покрајине Војводине (21 грађанин), органе и установе из других јединица локалне самоуправе (20 грађана), чланове породице (4 грађанина), адвокате (3 грађанина), месне заједнице (3 грађанина), Скупштину Града Новог Сада и радна тела Скупштине (3 грађанина), СОШО „Милан Петровић“ Нови Сад (2 грађанина) и по један грађанин на јавног бележника, Заштитника грађана Републике Србије и Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Грађани су током 2021. године указивали Локалном омбудсману на следеће проблеме: ћутање администрације, комуналне проблеме, нетачност издатих података, понашање запослених у органима управе, дужину трајања поступка пред органом управе, неисправност испоручених производа, буку, непризнавање статуса, понашање комшија, оштећење имовине, наплату дуговања, наплату казни, висину пореза, потребу за правним саветом, неажурност у достављању документације, непоступање по решењима других органа, међуљудске односе, незадовољство одлукама по конкурсима, нефункционисање интернет портала, дискриминацију, неспровођење донетих решења, нерегулисање радних односа, висину рачуна, нелегалну градњу, селективно понашање запослених у предузећу, преваре од стране продаваца, дужину поступка, загађење животне средине, буку коју праве привредна друштва која послују у стамбеним зградама, дивље депоније, легитимисање од стране радника обезбеђења, фалсификовање потписа

приликом доношења одлука скупштине стамбене заједнице, светлосно загађење, поправку крова, потрошњу заједничке воде, неисплату зараде, примедбе на одлуке скупштине стамбене заједнице, грешке у подацима у јавним регистрима и многе друге проблеме.

Од свих 208 предмета који су окончани у 2021. години, начини окончања су приказани у следећој табели:

Начин окончања поступка:	број
Одбачена притужба из разлога ненадлежности	65
Орган решио проблем након обраћања Локалног омбудсмана	32
Странка се није изјаснила на одговор органа	24
Одбачена притужба - преурањена	20
Обуостављен поступак - остало	17
Обуостављен поступак – нису утврђене неправилности у раду	15
Предмет прослеђен Заштитнику грађана Републике Србије	5
Одбачена притужба – није употпуњена	5
Одбачена притужба - остало	4
Предмет прослеђен Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману	3
Обуостављен поступак – повучена притужба	3
Одбачена притужба - поновљена	3
Одбачена притужба- анонимна	3
Обуостављен поступак – несарадња странке у поступку	2
Утврђени недостаци - мишљење	2
Утврђени недостаци – упућен Предлог	1
Иницијатива за измену одлуке	1
Службена белешка - остало	1
Предмет прослеђен надлежном органу	1
Обуостављен поступак – покренут други поступак	1
Укупно	208

Што се тиче обраћања грађана, а у ситуацијама када су се грађани обратили Локалном омбудсману усменим путем, а не писаним, исход тих обраћања је био следећи: у 239 случаја Локални омбудсман се огласио ненадлежним, у 72 случаја било је преурањено обраћање када је Локални омбудсман упознао странку да се прво мора обратити надлежном органу, а тек уколико не успе да реши проблем да може поднети притужбу Локалном омбудсману, а у 33 случаја грађани су били упознати са могућношћу подношења притужбе јер је у питању ситуација из надлежности Локалног омбудсмана и случај је испуњавао прописане услове за подношење притужбе. Преосталих 11 ситуација не потпада ни под једну од наведених категорија.

Према члану 37. став 4. Одлуке о Локалном омбудсману, у случају одбацивања притужбе Локални омбудсман има обавезу да подносиоцу притужбе

да савет о евентуалним другим могућностима за остваривање заштите његових права. У свим ситуацијама, дакле и када је била поднета притужба која је одбачена због ненадлежности, као и приликом усменог разговора са странкама, Локални омбудсман је грађане најчешће упућивао на Заштитника грађана Републике Србије (73 грађанина), потом на правну помоћ (49 грађана), након тога следи Сектор за заштиту потрошача при Министарству трговине, туризма и телекомуникација (25 грађана), потом на Покрајинског заштитника грађана – омбудсмана (11 грађана), Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (9 грађана), као и друге надлежне институције.

4. РАД ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА ПО ПРИТУЖБАМА ГРАЂАНА

Током 2021. године Локални омбудсман Града Новог Сада је, како је и наведено, водио 241 поступак. Током 2021. године Локални омбудсман је упутио две препоруке, један предлог, једно мишљење и једну Иницијативу за измену/доношење прописа. Локални омбудсман је током 2021. године, како је и наведено, покренуо четири поступка по сопственој иницијативи. У овом делу Извештаја биће представљено и неколико предмета који су обележили рад Локалног омбудсмана у претходној години, а у којима Локални омбудсман није констатовао да је дошло до пропуста у раду органа управе, већ је поступак окончан на неки други начин.

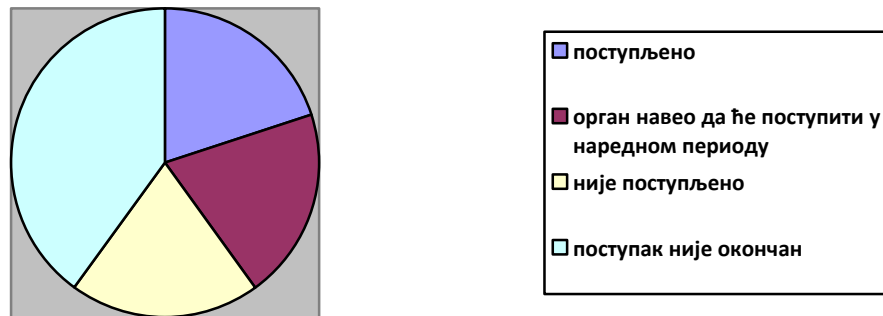
4.1 ПРЕПОРУКЕ, МИШЉЕЊА, ПРЕДЛОЗИ, ИНИЦИЈАТИВЕ

Према одредби члана 42. Одлуке о Локалном омбудсману, ако Локални омбудсман утврди да су постојали недостаци у раду органа, односно службе, упутиће препоруку, мишљење или предлог органу, односно служби о томе како би уочени недостатак требало отклонити. Орган, односно служба којој је Локални омбудсман упутио препоруку, мишљење или предлог, дужан је да обавести Локалног омбудсмана о мерама које је предузео, односно о разлозима због којих није поступио по препоруци, мишљењу или предлогу, најкасније у року од 30 дана од дана добијања препоруке, мишљења или предлога.

Ако орган, односно служба, не поступи по препоруци, мишљењу или предлогу, односно не обавести Локалног омбудсмана о томе шта је предузео, или ако Локални омбудсман сматра да предузете мере нису одговарајуће, обавестиће о томе орган који врши надзор над њиховим радом, односно Скупштину Града, Градоначелника или Градско веће, а може и да препоручи утврђивање одговорности старешине који руководи органом, односно службом.

Правна природа аката које доноси Локални омбудсман, пре свега препорука, је таква да исти немају обавезујућу правну снагу. Дакле, Локални омбудсман нема могућност да орган управе принуди на одређено деловање, већ само могућност да аргументима или ауторитетом увери орган управе у погрешност дотадашњег поступања и неопходност да се исто промени.

Са друге стране, иако препоруке немају обавезујућу правну снагу, органи управе имају обавезу сарадње са Локалним омбудсманом. Одредбом члана 38. став. 4. Одлуке о Локалном омбудсману прописано је да ако орган, односно служба не поступи у складу са обавезама утврђеним овом одлуком, Локални омбудсман доноси Препоруку којом упознаје орган, односно службу, са прописаном обавезом сарадње са Локалним омбудсманом. Ради лакшег разумевања ове ситуације, наведена Препорука се назива „Препорука због несарадње“. Током 2021. године Локални омбудсман ову врсту Препоруке није донео ни у једном предмету. Традиционално је низак број ове врсте Препорука, међутим током протекле године она није била донета ниједном, односно у свим предметима су органи Града Новог Сада правовремено одговарали на дописе Локалног омбудсмана и достављали му тражене податке и документацију.

Према подацима које Локални омбудсман има у предметима, од пет датих Препорука, Мишљења, Предлога или Иницијатива, органи града су поступили по једној, за једну се орган изјаснио да ће поступити у наредном периоду, по једној није поступљено, док су две дате у поступцима који још увек нису окончани, односно Локални омбудсман још увек нема информацију да ли ће по истима бити поступљено.

Поред могућности упућивања препорука, предлога, мишљења и иницијатива, одредбом члана 44. став 1. Одлуке о Локалном омбудсману прописано је и да Локални омбудсман може да поступи и по сопственој иницијативи када на основу сопствених сазнања или на основу сазнања добијених из других извора, укључујући изузетно и анонимне притужбе, оцени да је актом, радњом или нечињењем органа, односно службе дошло до повреде људских права и слобода. Како је и наведено, током 2021. године Локални омбудсман је покренуо четири поступка на основу наведеног члана.

1.

У поступку по притужби грађанке у којој се именована жали на рад Градске управе за инспекцијске послове због неспровођења решења којим је инвеститорима наређено да у року од 30 дана од пријема решења уклоне бетонски

колски прилаз неправилне основе у облику полигона, који се налази на јавној површини, Локални омбудсман је након спроведеног поступка упутио Препоруку Градској управи за инспекцијске послове да, у складу са позитивним законским прописима, предузме радње из своје надлежности у циљу спровођења извршења решења.

У току поступка Локални омбудсман је утврдио да је Градска управа за инспекцијске послове, Одсек грађевинске инспекције донела решење којим је наређено инвеститорима, да у року од 30 дана од пријема решења уклоне бетонски колски прилаз неправилне основе у облику полигона, који се налази на јавној површини, као и да решење није спроведено. Надаље, Градска управа за инспекцијске послове обавестила је Локалног омбудсмана да су инвеститори поднели захтев за накнадно издавање грађевинске дозволе (захтев за легализацију) те да је поступак који се односи на овај захтев обустављен закључком због одустанка странке, потом да се рушење незаконито изграђеног објекта спроводи на основу коначног решења о озакоњењу којим се одбија или одбацује захтев за озакоњење, као и да странка има могућност да поднесе нови захтев за озакоњење док год је предметни закон на снази, и да с обзиром на наведено, а имајући у виду да су колски прилази изграђени пре 27. новембра 2015. године, Градска управа за инспекцијске послове не може приступити уклањању колских прилаза док год је предметни закон на снази (у смислу могућности подношења новог захтева за озакоњење) и док се коначним решењем не одбије или не одбаци захтев за озакоњење.

У Препоруци Локални омбудсман је навео да сматра да се не могу прихватити наводи Градске управе за инспекцијске послове да се уклањање колских прилаза не може вршити докле год је предметни закон на снази (Закон о озакоњењу објеката), као и да странка има могућност да поднесе нови захтев за озакоњење докле год је предметни закон на снази, с обзиром да странка може одлучити и да не поднесе нови захтев (од претходно поднетог захтева странка је одустала), а да нелегално изграђени објекат и даље егзистира, управо на штету права и правних интереса подносиоце притужбе као и јавног интереса.

Имајући у виду чињеницу да је циљ вођења поступка остваривање и заштита права грађана као и да је сврха вођења поступка извршење решења донетих у поступку, Локални омбудсман упутио је Препоруку Градској управи за инспекцијске послове да у складу са позитивним законским прописима, предузме радње из своје надлежности у циљу спровођења извршења решења.

Градска управа за инспекцијске послове обавестила је Локалног омбудсмана да је затражила од Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре упутство за даље поступање у наведеном предмету.

Поступак по притужби није окончан у 2021. години.

2.

Локални омбудсман Града Новог Сада је покренуо поступак по сопственој иницијативи у вези питања која се односе на рад Комисије за враћање земљишта на основу Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Службени гласник РС“, број 18/91, 20/92 и 42/98).

Поводом наведене Иницијативе Локални омбудсман се обратио Градској управи за имовину и имовинско-правне послове ради прибављања информација да ли у Граду Новом Саду поступа Комисија за враћање земљишта, да ли постоје предмети који су у току, уколико постоје колики је број таквих предмета као и да ли постоје проблеми у раду Комисије за враћање земљишта.

Градска управа за имовину и имовинско-правне послове доставила је допис у коме је наведено да се Комисија за враћање земљишта састоји од председника и четири члана који имају заменике. За председника се именује судија, а за чланове комисије именује се један геодетски стручњак, један дипломирани инжењер пољопривреде и два члана из састава скупштине општине. Како је Градској управи за имовину и имовинско-правне послове чланом 23. Одлуке о градским управама Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 52/08, 55/09, 11/10, 39/19, 60/10, 69/13, 70/16 и 54/20) поверено да обавља стручне, административне и техничке послове везане за рад Комисије за враћање земљишта, то је ова управа упутила дописе Градској управи за грађевинско земљиште и инвестиције Нови Сад како би та градска управа предложила из редова запослених геометара, једног члана и његовог заменика, Градској управи за привреду Нови Сад како би предложила члана и његовог заменика из редова запослених дипломираних инжењера пољопривреде, као и Основном суду у Новом Саду за предлог председника комисије и његовог заменика, а из редова судија Основног суда у Новом Саду. Наведено је затражено ради достављања предлога председника и чланова комисије као и њихових заменика Скупштини Града Новог Сада, Комисији за кадровска питања. Како је прописано да Комисија за враћање земљишта има и два члана из састава скупштине општине, то је ова управа упутила допис 09. октобра 2020. године и Служби Скупштине Града Новог Сада, како би предложили два члана из састава скупштине, као и њихове заменике.

Надаље, у допису се наводи да су Градској управи за имовину и имовинско-правне послове достављени предлози за председника и његовог заменика, као и чланове и њихове заменике из реда геометара и дипломираних инжењера пољопривреде, али нису достављени предлози за два члана и њихове заменике из састава скупштине. Из наведеног разлога управа је обавестила Локалног омбудсмана да ће упутити ургенцију за поступање Служби Скупштине Града Новог Сада, те након што буде достављен предлог за два члана и њихове заменике из састава скупштине, створиће се услови да Скупштина Града Новог

Сада поднесе предлог Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде за образовање Комисије за враћање земљишта.

Надаље, Градска управа за имовину и имовинско - правне послове обавестила је Локалног омбудсмана да се одређени број лица у протеклом периоду обраћао Градској управи за имовину и имовинско-правне послове са захтевом да се наставе поступци започети пред некадашњом Комисијом за враћање земљишта, а по предметима који се физички не налазе у овој градској управи. Претпоставка је да се предмети, који нису правоснажно окончани, налазе код надлежног суда, с обзиром да је председник комисије судија, те ова управа нема ни тачну евиденцију о ком броју предмета је реч. Тек образовањем новог сазива Комисије за враћање земљишта, створиће се услови да се утврди тачан број предмета у којима није донета правоснажна одлука и начин њиховог решавања.

Имајући у виду наводе Градске управе за имовину и имовинско-правне послове Локални омбудсман ће се у наредном периоду обратити Управи ради прибављања информација о даље спроведеним активностима у циљу стварања услова за рад Комисије.

3.

У поступку по притужби грађанке из Новог Сада, у којој износи проблем који има са Градском управом за инспекцијске послове Града Новог Сада због неадекватног реаговања органа на поднету пријаву, Локални омбудсман Града Новог Сада је упутио Препоруку Градској управи за инспекцијске послове Града Новог Сада да без одлагања предузме све мере из своје надлежности у циљу налагања прописаних мера и покретања одговарајућих поступака за кажњавање одговорних субјеката да би се омогућило прописно закључавање улазних врата у стамбеној згради у Новом Саду.

Притужиља указује на проблем који имају станари зграде у Новом Саду због неадекватног реаговања комуналног инспектора на пријаве које су поднели станари зграде на непоштовање Одлуке о општим правилима кућног реда у стамбеним и стамбено-пословним зградама на територији Града Новог Сада, јер су улазна врата у зграду континуирано отворена.

У одговору на поднету притужбу Градска управа за инспекцијске послове је известила Локалног омбудсмана да је изласком на терен утврђено да су врата од улаза у дворишни део зграде заиста отворена, али из разлога што спољни сигнални уређај за позивање станара у делу једне јединице у згради није у функцији.

У току поступка Локални омбудсман је утврдио да је на седници Скупштине станара одржане 2007. године донета одлука да улазна врата зграде буду отворена од 9 до 15 часова, али да је стамбена заједница на седници одржаној 2010. године донела Одлуку према којој се обавезују сви станари да закључавају улазна врата у зграду 24 сата дневно. На седници одржаној 2019. године Скупштина исте стамбене

заједнице је донела Одлуку да су власници, односно станари и корисници посебних делова стамбене зграде дужни да стриктно држе закључаним улазна улична врата 24 часа на дан, 7 дана у недељи без изузетка.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је дана 09. јула 2021. године дало тумачење одредбе члана 14. став 1. тачка 1. Закона о становању и одржавању зграда („Сл. гласник РС“ бр. 104/16 и 9/20) у ком је, између осталог, наведено да се питање основаности да ли неко лице својим поступањем ремети мирно коришћење станова може утврдити кроз инспекцијски надзор, да је чланом 124. став 1. тачка 9. Закона, прописана надлежност комуналног инспектора у јединици локалне самоуправе који проверава да ли се власници посебних делова у згради придржавају општих правила кућног реда из члана 76. став 1. Закона, те је поучена притужиља да комуналном инспектору поднесе захтев за вршење инспекцијског надзора. Такође, наведено је и да, у вези са питањем које се односи на обавезу власника посебног дела да дозволи пролаз кроз свој посебни део ради поправке слушалице интерфона у складу са чланом 14. став 1. тачка 6. Закона, јер тај квар омета функционисање целог система, да је примена ове законске одредбе обавезна, те је притужиља поново упућена на надлежност комуналне инспекције која у складу са чланом 124. став 1. тачка 2. као и чланом 125. став 1. тачка 1. Закона проверава да ли се власници посебних делова придржавају обавеза прописаних чланом 14. и изриче одговарајуће мере. У истом тумачењу је наведено и да, што се тиче питања шта представљају улазна врата, односно да ли се улазним вратима у зграду сматрају улична врата или друга врата у улазном ходнику, Министарство сматра да су улазна врата у зграду врата која раздвајају спољни простор с уличне стране зграде од унутрашњег простора, односно заједничког улазног комуникационог простора који служи свим станарима.

Комисија за прописе Скупштине Града Новог Сада је на седници одржаној дана 19. јула 2021. године разматрала захтев притужиље за давање аутентичног тумачења члана 14. став 1. Одлуке о општим правилима кућног реда у стамбеним и стамбено-пословним зградама на територији Града Новог Сада. Комисија је закључком утврдила Извештај поводом захтева за давање аутентичног тумачења у ком је, између осталог, наведено да је неспорно да је чланом 14. став 1. наведене одлуке јасно прописана обавеза станара да капију или улазна врата зграда које немају спољне сигналне уређаје за позивање станара држе откључана, изузев у периодима наведеним у ставу 2. овог члана одлуке, док се код зграда, које имају спољне сигналне уређаје за позивање станара, због техничких карактеристика ових уређаја, аутоматски закључавају капија или улазна врата, са спољне стране. Комисија је заузела став и да распоред унутрашњих делова зграде, односно заједничких делова зграде, није од утицаја на другачије тумачење члана 14. став 1. Одлуке. Такође, Комисија сматра и да се капијом, односно улазним вратима у зграду сматрају и свака врата са улице, са инсталираним спољним сигналним уређајима за позивање станара, кроз која се улази у заједничке делове зграде (нпр. ходник), што недвосмислено произилази из Одлуке. Скупштина Града Новог Сада је дана 22. јула 2021. године прихватила Извештај поводом захтева за давање аутентичног тумачења

члана 14. став 1. Одлуке о општим правилима кућног реда у стамбеним и стамбено-пословним зградама на територији Града Новог Сада.

На основу утврђених чињеница, Локални омбудсман је заузео став да је поступајући комунални инспектор неадекватно реаговао на пријаву притужиље да се улазна врата у зграду држе отворена супротно принудним прописима и одлуци стамбене заједнице. Наиме, поступајући комунални инспектор је погрешним тумачењем дошао до закључка да улазна врата зграде то нису, већ да је у питању улаз у двориште, односно да предметни улаз није улаз директно у ходник који води ка посебним деловима, већ из главног ходника иде ка посебним вратима кроз која даље иде ходник који води ка посебним деловима (становима).

Сагласно наведеном, Локални омбудсман је Градској управи за инспекцијске послове Нови Сад упутио препоруку у циљу адекватног реаговања на поднету пријаву и предузимања радњи у надлежности наведеног органа да се отклони неправилност на коју указује притужиља.

Градска управа за инспекцијске послове је поступила по Препоруци Локалног омбудсмана.

4.

У поступку по притужби грађанке из Новог Сада, у којој износи проблем који има са ЈКП „Лисје“ Нови Сад због закупа гробног места, Локални омбудсман Града Новог Сада је упутио Мишљење према ком је ЈКП „Лисје“ Нови Сад дужно да се придржава донетих прописа док су исти на правној снази, те да своју праксу мора ускладити са истим. Недостаци у прописима се не могу отклањати променом праксе предузећа, већ је у ситуацији када уочи недостатак предузеће дужно да иницира измену или допуну прописа. Предузеће према свим корисницима који се налазе у истој или сличној правној ситуацији мора поступати на истоветан начин, у смислу одобравања коришћења одређених услуга предузећа.

Како је Локални омбудсман у поступку утврдио, покојник у тренутку смрти није био у брачној заједници, док из претходне брачне заједнице има двоје деце од којих је једно пунолетно. Након смрти покојника сахрану је заказала његова бивша супруга са којом има двоје деце, која је и платила трошкове сахране. Том приликом није закључен уговор о коришћењу гроба јер још увек предузећу није био достављен Извод из матичне књиге умрлих. Сахрана је заказана на основу потврде о смрти. Након тога притужиља је обавештена да она као бивша супруга не може бити потписник уговора, те да је потребно да уговор потпишу деца покојника, односно старије дете које је пунолетно. Родитељи покојног су поднели молбу за резервацију гробног места поред гробног места на ком је сахрањен њихов син, да након своје смрти ту буду сахрањени.

Након анализе позитивно-правних прописа који регулишу предметну материју, Локални омбудсман је констатовао да је одредбом члана 27. став 1. Одлуке

о обављању комуналне делатности управљање гробљима и погребне услуге прописано да се гроб даје на коришћење у случају смрти, односно подношења пријаве сахрањивања, а да је одредбом члана 28. исте одлуке прописано да се за гроб и уређену парцелу у којима почивају посмртни остаци умрлог, резервација врши по вертикали, а да ће изузетно из става 1. овог члана у посебним случајевима као што су поплаве, изливање подземних вода или у другим посебним околностима због којих није могуће извршити вертикалну резервацију гроба, директор Предузећа одобрити хоризонталну резервацију гроба.

Спорна ситуација која је била повод за подношење притужбе Локалном омбудсману, јесте закључивање уговора о резервацији гроба са лицима која су још увек жива. Према ставу Локалног омбудсмана, у конкретном случају предузеће није поступило у складу са одредбама Одлуке о обављању комуналне делатности управљање гробљима и погребне услуге. Наиме, према одредбама наведене Одлуке могуће је само дати гроб на коришћење у случају смрти, те да се резервација гроба врши по вертикали, а да се само у случају поплаве, изливање подземних вода или у другим посебним околностима због којих није могуће извршити вертикалну резервацију гроба гроб може резервисати по хоризонтали.

Предузеће је навело да је у конкретном случају вођено осећајем правичности молбу родитеља покојника подвело под посебне околности и одобрена је хоризонтална резервација гробног места поред гробног места за његове родитеље, што је наишло на неодобравање бивше супруге и деце покојника.

На наведени начин, према ставу Локалног омбудсмана, предузеће је поступило супротно одредбама Одлуке о обављању комуналне делатности управљање гробљима и погребне услуге, јер је у истој наведено да се само у случају поплаве, изливања воде или у другим посебним околностима може извршити хоризонталан резервација гроба, што свакако није молба родитеља да буду сахрањени поред свог детета, јер је у пракси много чешћа ситуација од поплаве и изливања вода да чланови породице изразе жељу да се сахране заједно, што се ни у ком случају не може подвести под посебне околности.

Међутим, са друге стране, предузеће је поступило у складу са осећајем правичности, што је свакако поступање предузећа које Локални омбудсман мора похвалити, да је предузеће имало разумевања за потребе корисника својих услуга и изашло у сусрет захтевима који су корисницима изузетно важни иако су они у супротности са важећим прописима.

Стога, Локални омбудсман сматра да би било целисходно и сврсисходно да предузеће иницира измену Одлуке о обављању комуналне делатности управљање гробљима и погребне услуге, пре него да промени праксу коју има када је у питању поступање у складу са осећајем правичности и поступање у складу са потребама и интересима својих корисника. При томе, предузеће треба да сачини процену на који би се начин промена одразила на његово даље пословање, односно уколико би се

усвојили сви захтеви лица која се налазе у сличној или истој ситуацији да ли би то битно утицало на систем рада предузећа.

Предузеће је известило Локалног омбудсмана да ће приступити измени предметне Одлуке.

5.

Локалном омбудсману Града Новог Сада је поднета притужба од стране анонимног притужиоца, те је на основу исте Локални омбудсман покренуо поступак по сопственој иницијативи. Суштина поднете притужбе се огледа у два проблема. Први је немогућност подношења приговора Градској библиотеци у Новом Саду путем електронске форме за обраћање грађана која се налази на сајту Градске библиотеке у Новом Саду, док мејл адреса библиотеке није истакнута, а запослени не желе да приме приговоре телефонским путем. Други проблем се огледа у одавању података о личности члана библиотеке који враћа књигу на начин да се име члана библиотеке гласно чита пред лицима која се у том тренутку нађу у близини.

У одговору Градске библиотеке Нови Сад је наведено да је директор Градске библиотеке поводом упућене притужбе организовао састанак на ком су размотрене упућене примедбе, да је одговорено грађанки која је притужбу упутила Локалном омбудсману, те да нису тачни наводи притужиле да није имала могућности да притужбу упути директно Градској библиотеци Града Новог Сада. Такође је наведено да радници у Градској библиотеци не могу да утичу на буку коју праве улични свирачи, а да се књиге издају на вратима објекта кроз постављену баријеру од плексигласа због донетих мера надлежних органа.

У међувремену се Локалном омбудсману поново обратила анонимна притужилца наводећи да је контактирана од стране Градске библиотеке Града Новог Сада која је уважила њене приговоре и приступила решавању истих, да притужилца није имала основни циљ да се жали на рад Градске библиотеке већ на пропусте државе Србије као и да је реаговала преурањено не сачекавши одговор од запослених у библиотеци пре подношење притужбе Локалном омбудсману.

Сагласно наведеном, имајући у виду да је Градска библиотека навела да је приступила решавању проблема на који ја указала притужилца, да је притужилца обавестила Локалног омбудсмана да је контактирана од стране Градске библиотеке Града Новог Сада и да је задовољна реакцијом установе, Локални омбудсман Града Новог Сада је одлучио да обустави покренути поступак.

6.

У предмету по притужби два грађанина Локални омбудсман је након спроведеног поступка упутио Предлог Градској управи за урбанизам и грађевинске послове да би приликом одлучивања у управним стварима требало да поступа у складу са начелима Закона о општем управном поступку и да би поред тога што води рачуна о интересима учесника поступка, требало да води рачуна и о

интересима трећих лица, односно лица која нису учесници поступка, али чије право је у директној повезаности са поступањем органа.

Локални омбудсман сматра да орган приликом вођења поступка треба да сагледа целокупну ситуацију и да се стара да остваривање права и правних интереса учесника поступка не буде на штету права и правних интереса трећих лица, нити на штету јавног интереса.

У конкретној притужби грађани наводе да су им права повређена поступањем Градске управе за урбанизам и грађевинске послове у поступку издавања грађевинске дозволе тиме што је дозвољено спајање више парцела у једну, иако једна од три парцеле које су спојене, није могла бити спојена са предметним парцелама, већ искључиво са парцелом чији су власници подносиоци притужбе.

Грађани наводе да је наведеним поступањем органа нарушен како јавни интерес из разлога што је повређен План детаљне регулације, али и планирани урбанистички изглед, тако и интерес подносилаца притужбе тиме што парцела чији су власници не испуњава услове за самосталну изградњу стамбене зграде, те је услед наведеног поступања органа предметна парцела остала „заробљена“ између две стамбене зграде, без могућности грађења на истој.

Локални омбудсман се поводом предметне притужбе обратио Градској управи за урбанизам и грађевинске послове Града Новог Сада и добио изјашњења органа који се позива на прописе који омогућавају издавање грађевинске дозволе као у конкретном случају. Локални омбудсман је иницирао одржавање састанка са представницима органа како би указао на положај подносилаца притужбе, међутим на састанку су представници органа остали у свему код раније достављених одговора, односно на становишту да је у погледу спајања парцела испоштован плански документ позивајући се поново на прописе из достављеног одговора, такође и у погледу спратности објекта за који је издата грађевинска дозвола.

Током састанка орган није оспорио да је парцела подносилаца притужбе неподобна за самостално грађење, односно била му је позната наведена чињеница као и ситуација у којој се притужиоци налазе.

Имајући у виду наведено, односно чињеницу да је орган доставио одговоре на сва питања подносилаца притужбе и да је остао код становишта да је спорна грађевинска дозвола издата у складу са важећим прописима, Локални омбудсман након спроведеног поступка није утврдио конкретне пропусте у раду Градске управе за урбанизам и грађевинске послове у погледу законитости поступања органа.

Међутим, Локални омбудсман сматра да поступање органа у конкретном случају није било целисходно, односно да није било у складу са основним начелима поступања органа управе која су прописана одредбама Закона о општем управном поступку. Наиме, улога органа није само да штити право странака које учествују у поступку, већ да орган мора да води рачуна да остваривање њиховог права не буде на штету других лица, јер су границе отварања појединачног интереса, појединачни интереси других лица.

Локални омбудсман сматра да Градска управа за урбанизам и грађевинске послове, приликом поступања у конкретном случају, у појединим фазама које претходе поступку издавања грађевинске дозволе, није поступала у свему у складу са наведеним начелом закона, с обзиром да резултат поступања органа говори у прилог томе да орган није водио рачуна о интересу лица које није учесник поступка (иако је био упознат са његовом ситуацијом, а то је да је парцела притужилаца неподобна за самостално грађење, а да је друга парцела са којом се граничи парцела притужилаца већ приведена намени, на који начин парцела притужилаца практично постаје неупотребљива), већ само о томе да се спајањем раније наведених парцела омогући укрупњавање површине за изградњу стамбеног објекта на начин који је предвидео инвеститор.

Локални омбудсман сматра да би требало да орган више пажње посветити интересу трећег лица, односно лица које није учесник поступка, али чије право је у директној повезаности са поступањем органа и у том смислу предузети одређене активности, посебно из разлога што је у конкретном случају имао сазнања о проблему и ситуацији у којој се у погледу грађења налазе подносиоци притужбе.

Из наведених разлога, Локални омбудсман је упутио горе наведени предлог и предложио органу да још једном размотри целокупне списе предмета и евентуалне могућности за решавање проблема на које указују грађани. Поводом упућеног предлога Градска управа за урбанизам и грађевинске послове доставила је изјашњење Локалном омбудсману у ком остаје при раније изнетом ставу.

7.

У предмету по притужби грађанке која се 2020. године жалила на рад ЈКП "Паркинг сервис" Нови Сад из разлога што предузеће не жели да јој изда повлашћену станарску паркинг карту иако је власница стана у Новом Саду, из разлога што нема пријављено пребивалиште на територији Града Новог Сада, Локални омбудсман је покренуо поступак по притужби и након прикупљања потребних информација и чињеница, а на основу члана 23. Одлуке о Локалном омбудсману, поднео је ЈКП „Паркинг сервис“ Нови Сад и Градској управи за саобраћај и путеве Града Новог Сада Иницијативу за измену и допуну Правилника о условима и начину коришћења посебних паркиралишта на територији Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“, број 46/2019 и 56/2019), о чему је било више речи у Извештају за 2020. годину.

Међутим, грађанка се обратила Локалном омбудсману и 2021. године са притужбом на рад Градске управе за саобраћај и путеве с обзиром да је била незадовољна образложењем које је орган доставио као одговор на упућену иницијативу за измену Правилника, из разлога што до измене правилника ипак није дошло.

Локални омбудсман Града Новог Сада се поводом предметне притужбе обратио Градској управи за саобраћај и путеве и тим поводом примио одговор органа у ком Локалног омбудсмана обавештавају да је орган донео Правилник о

измени Правилника о условима и начину коришћења посебних паркиралишта на територији Града Новог Сада за повлашћене кориснике, као и да је истим у члану 1. предвиђено да право на повлашћену паркинг карту има станар који има пребивалиште или боравиште у улици у којој се налази посебно паркиралиште, односно у пешачкој зони, и путничко возило у власништву.

Локални омбудсман је извршио увид у Службени лист Града Новог Сада број 40 од 22. септембра 2021. године у ком је објављен предметни Правилник и о наведеном обавестио подносиоца притужбе и потом обуставио поступак с обзиром да је проблем на који је грађанка указала решен.

8.

Локални омбудсман Града Новог Сада је покренуо поступак по основу сопствене иницијативе и поднео Иницијативу Градској управи за саобраћај и путеве за допуну Одлуке о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“ бр. 4/2010, 5/2010-испр., 19/2010-испр., 50/2010, 44/2011, 38/2012, 7/2013-испр., 28/2014, 11/2015, 74/2016, 21/2017, 61/2017, 42/2018, 59/2018 и 61/2019) и Правилника о условима и начину коришћења посебних паркиралишта на територији Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“, број 46/2019 и 56/2019) у смислу проширења листе повлашћених корисника паркинг места која би обухватала и особе са сметњама у развоју.

Локалном омбудсману Града Новог Сада се у другом предмету који је окончан због неактивности притужиоца обратио отац младића са сметњама у развоју, ком је утврђена потреба за помоћи и негом другог лица и телесно оштећење од 100% по једном основу. Притужилац је у притужби истакао да је поднео захтев за издавање налепнице за означавање једног возила особе са инвалидитетом, односно члана заједничког домаћинства, у циљу коришћења паркинг места одређених за особе са инвалидитетом, али да је добио информацију да је његов захтев одбијен јер његов син нема телесни инвалидитет.

Градска управа за социјалну и дечију заштиту је поводом поднете притужбе доставила изјашњење да према Одлуци о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада паркинг места за особе са инвалидитетом користе лица којима су оштећени екстремитети битни за управљање возилом најмање 70%, лица оболела од дистрофије, параплегије, квадриплегије, церебралне парализе и мултипле склерозе, лица која имају оштећење вида најмање 90%, ратни и мирнодопски војни инвалиди, цивилни инвалиди рата од I до IV групе инвалидности и лица на дијализи. Акт о испуњености услова за издавање предметне налепнице Градска управа за социјалну и дечију заштиту доноси на основу медицинске и друге документације.

Такође, у изјашњењу Градске управе за социјалну и дечију заштиту је наведено да према подацима којима располаже наведена Управа син подносиоца притужбе има 100% телесно оштећење, али да није у питању оштећење екстремитета, односно да син подносиоца притужбе не испуњава прописане услове

за издавање налепнице за означавање једног возила особе са инвалидитетом, односно члана заједничког домаћинства.

Сврха повластице је омогућавање повољнијих услова за коришћење јавних паркиралишта оним лицима која имају потешкоће у кретању и коришћењу јавног превоза, јер при кретању користе инвалидска колица и друга ортопедска помагала, из ког разлога се много чешће, ако не и једино, превозе путничким аутомобилом.

Након анализе навода подносиоца притужбе, одредаба локалних прописа који регулишу предметну област као и одговора надлежних органа по основу поднете притужбе, Локални омбудсман Града Новог Сада је утврдио да према тренутно важећим прописима не постоји основ да се усвоји захтев подносиоца притужбе за издавање налепнице за означавање једног возила особе са инвалидитетом, односно члана заједничког домаћинства, јер син подносиоца притужбе не испуњава услове који су прописани одредбом члана 13. став 1. Одлуке о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада.

Међутим, детаљном анализом Одлуке о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада и Правилника о условима и начину коришћења посебних паркиралишта на територији Града Новог Сада, Локални омбудсман је утврдио да постоји недостатак у прописима из надлежности Градске управе за саобраћај и путеве Града Новог Сада, те сматра да до повреде права грађана долази због недостатака у прописима.

Наиме, Локални омбудсман је утврдио да у члану 19. Одлуке о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада и онога што је у складу са наведеном одредбом прописано у члану 3. Правилника о условима и начину коришћења посебних паркиралишта на територији Града Новог Сада, није наведено да право на повлашћену паркинг карту имају особе са сметњама у развоју. Наведеним прописом пружена је могућност повлашћеног паркирања станарима у близини места становања, породицама са троје деце, кориснику пословног простора и члану заједничког домаћинства особе са инвалидитетом, односно особи са инвалидитетом, али није наведена могућност повлашћеног паркирања особа са сметњама у развоју.

Ситуација на коју је указао притужилац се односи на то да је особама са инвалидитетом пружена могућност бесплатног паркирања на паркинг местима која су посебно обележена за паркирање возила особа са инвалидитетом, или чланова њихових породица, а да особама са сметњама у развоју није пружен ниједан вид повлашћеног паркирања.

Стога Локални омбудсман сматра да би било корисно за побољшање положаја особа са сметњама у развоју да се њима и члановима њихових породица такође пружи додатна подршка и кроз могућност додељивања повлашћене паркинг карте коју би користили на територији целог Града. Наведена повлашћена паркинг карта

би се односила на особе са сметњама у развоју (које немају оштећење екстремитета, односно немају тешкоће при кретању и самим тим немају могућност издавања налепнице за означавање једног возила особе са инвалидитетом), што би се доказивало подношењем на увид одговарајуће медицинске документације. Повлашћено паркирање би значајно олакшало положај особа са сметњама у развоју у економском смислу.

Повлашћено паркирање у наведеној ситуацији би се односило само на стандардна паркинг места. На тај начин паркинг места за особе са инвалидитетом, која су увећаних димензија, резервисана за особе са инвалидитетом са оштећењем екстремитета, не би била додатно оптерећена новим корисницима.

Поступак је и даље у току.

4.2 ПРЕДМЕТИ ВОЂЕНИ У 2021. ГОДИНИ

Предмети које Локални омбудсман формира на основу притужби грађана се у много већем броју окончавају на неки други начин у односу на број предмета који се оконча давањем Препоруке, Предлога, Мишљења или упућивања Иницијативе за измену/допуну прописа.

У наредним пасусима ће бити приказани неки од предмета које је Локални омбудсман водио током 2021. године.

1.

Локалном омбудсману обратила се грађанка која је указала на проблем са одношењем баштенског отпада у Бегечу.

Грађанка наводи да се баштенски отпад није уклањао у претходном периоду, да су становници Бегеча почели да пале баштенски отпад, да се кроз насеље шири густ дим који смета становницима као и да је више пута контактирала ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад и указала на потребу да се хитно организује одношење баштенског отпада у Бегечу, али проблем није решен.

Поводом притужбе Локални омбудсман се обратио ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад ради прибављања информација везано за наводе из притужбе.

Након обраћања ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад подносиољка притужбе обавестила је телефонским путем Локалног омбудсмана да је проблем решен, односно да је ЈКП „Чистоћа“ уклонила баштенски отпад из Бегеча.

Имајући у виду наведено, односно чињеницу да су у току поступка отклоњени недостаци на које се притужба односи, Локални омбудсман је обуставио поступак по притужби.

2.

Локалном омбудсману је грађанка поднела притужбу у којој се жали на рад Градске пореске управе из разлога што је за 2020. годину добила решење о утврђивању пореза на имовину за непокретност чији је власник, међутим, након тога Градска пореска управа донела је решење за 2020. годину и за непокретност, чији није власник, већ на наведеној адреси непокретности има само пријављено пребивалиште. Надаље, наводи да је и за 2021. годину донето решење о утврђивању пореза на имовину за обе непокретности, те да је против решења уложила приговор.

Локални омбудсман се поводом поднете притужбе обратио Градској пореској управи, од које је достављен допис у коме је наведено да је извршена исправка решења о утврђивању порезу на имовину за 2020. и 2021. годину, а такође је и подносиатељка притужбе обавестила Локалног омбудсмана да је проблем решен.

На основу наведеног Локални омбудсман је обуставио поступак по наведеној притужби.

3.

Локални омбудсман је поступао по притужби грађанина у којој се жали на рад ЈКП „Лисје“ Нови Сад због нерешавања проблема у вези оштећења надгробне плоче. Именовани је навео да је закупац гробнице на период од 30 година, да је споменик купио од ЈКП „Лисја“, те да је надгробна плоча накнадно померена услед чега су се појавиле напрелине на плочи.

Поводом притужбе Локални омбудсман се обратио ЈКП „Лисје“ Нови Сад ради прибављања информација да ли је поводом пријаве грађанина од стране надлежних у предузећу утврђено на који начин је дошло до померања плоче приликом чега је оштећена надгробна плоча, односно како је до штете дошло и евентуално ко је штету причинио.

ЈКП „Лисје“ Нови Сад доставило је Локалном омбудсману допис у коме је наведено да ће ЈКП „Лисје“ Нови Сад санирати штету насталу на гробници на Градском гробљу у Новом Саду, а на коју се односи притужба. Локалном омбудсману је подносилац притужбе доставио своје изјашњење у коме је навео да је предметна гробница доведена у првобитно стање.

Имајући у виду изјашњење подносиоца притужбе Локални омбудсман је обуставио поступак по притужби.

4.

Локалном омбудсману је притужбу поднео грађанин из Руменке у којој се наводи да је у Руменци изграђен пречистач отпадних вода, на крају Каналске улице, да се појавио јак гушећи непријатни мирис канализације, као и да се

поводом наведеног проблема обратио прво путем телефона, а потом и писаним путем ЈКП „Водовод и канализација“, Градској управи за инспекцијске послове, Градској управи за заштиту животне средине, Институту за јавно здравље Војводине, Градоначелнику Града Новог Сада, Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине и Градској управи за грађевинско земљиште и инвестиције као и Локалном омбудсману Града Новог Сада.

Поводом поднете притужбе Локални омбудсман се обратио ЈКП „Водовод и канализација“, Градској управи за инспекцијске послове, Градској управи за заштиту животне средине, Градској управи за грађевинско земљиште и инвестиције и Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, од којих су достављени одговори органа поводом навода из притужбе.

Градска управа за инспекцијске послове доставила је допис Локалном омбудсману, у коме се детаљно, хронолошки наводе све активности које је Сектор инспекције за заштиту животне средине предузео у оквиру своје надлежности, као и закључак да је инспектор донео решење којим се обуставља поступак против надзираног субјекта ЈКП „Водовод и канализација“ у поступку спровођења мера заштите ваздуха од загађивања, јер нема основа за његово даље вођење. У допису се позива на Мишљење Министарства за заштиту животне средине, које је прибављено у наведеном предмету.

Надаље, на иницијативу Локалног омбудсмана одржан је састанак са представницима ЈКП „Водовод и канализација“ на ком је закључено да ће ЈКП „Водовод и канализација“ извидети могућност да се око пречистача отпадних вода уради заштитни зелени појас.

ЈКП „Водовод и канализација“ Нови Сад доставило је допис Локалном омбудсману дана 10. децембра 2021. године у коме се наводи да је ЈКП „Водовод и канализација“ Нови Сад кренуло у процедуру израде пројекта заштитног зеленог појаса око пречистача отпадних вода у Руменци, а што је у складу са заједничким закључком са састанка од 10. маја 2021. године у просторијама ЈКП „Водовод и канализација“, да је предузеће већ у комуникацији са ЈКП „Градско зеленило“ Нови Сад, а у смеру да то предузеће за потребе ЈКП „Водовод и канализација“ изради идејно решење и уради зелени заштитни појас, који подразумева садњу одговарајућих стабала на парцели где се налази предметни пречистач у Руменци, тачније у појасу према насељу. Заштитни зелени појас биће реализован чим временске прилике то дозволе, што ће се поверити ЈКП „Градско зеленило“.

Имајући у виду напред наведено односно допис Градске управе за инспекцијске послове и допис ЈКП „Водовод и канализација“ Локални омбудсман је обуставио поступак по притужби, с тим да ће се Локални омбудсман током 2022. године обратити ЈКП „Водовод и канализација“ ради прибављања информација о изведеним радовима на заштитном зеленом појасу.

5.

Локални омбудсман примио је допис грађанина у коме наводи да постоји проблем са одлагањем смећа у улици у Новом Саду. Наиме, постоје контејнери за смеће који се налазе на почетку улице, испред његове стамбене зграде, те је свакодневна појава да се око контејнера баца смеће, ствара се депонија, те предлаже да се проблем дугорочно реши, односно да се изграде подземни контејнери.

Поводом притужбе Локални омбудсман се обратио ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад, које је навело да за 2021. годину нису предвиђена средства за набавку нових подземних посуда за одлагање отпада (осим за насеље Југовићево), због тренутне отежане финансијске ситуације, те да, уколико се укаже прилика у неком наредном периоду ЈКП „Чистоћа“ ће их постављати на територији Града Новог Сада.

Поводом захтева за постављање подземних посуда за одлагање отпада подносилац притужбе је упућен да се писаним путем обрати својој месној заједници са предлогом, како би се месна заједница могла обратити Градској управи за грађевинско земљиште и инвестиције и ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад са наведеним предлогом, односно да се у 2022. години предвиде средства за набавку и уградњу подземних контејнера на територији месне заједнице.

Надаље, подносилац притужбе је доставио предлог да док се не реши питање постављања подземних контејнера, да се један контејнер измести у двориште његове зграде који би задовољио потребе станара зграде, а други контејнер измести на другу позицију односно ближе згради којој припада.

ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад обавестило је Локалног омбудсмана да су контејнери који су постављени испред зграде притужиоца повучени од стране ЈКП „Чистоћа“, односно измештени испред друге зграде, а да је зграда притужиоца добила један контејнер на коришћење у дворишту зграде.

Имајући у виду да је ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад предузела мере из своје надлежности Локални омбудсман је обуставио поступак по притужби.

6.

Притужила се обратила Локалном омбудсману подношењем притужбе на рад Центра за социјални рад Града Новог Сада. У притужби износи примедбу да се у поступку лишења пословне способности њеног оца Центар за социјални рад Нови Сад није огласио ненадлежним и предмет уступио надлежном Центру за социјални рад.

Имајући у виду напред наведено, Локални омбудсмана Града Новог Сада се обратио Центру за социјални рад Града Новог Сада са захтевом да наведе правни

основ за непоступање по поднетом захтеву да се Центар за социјални рад Града Новог Сада огласи месно ненадлежним и предмет уступи месно надлежном Центру за социјални рад.

Центар за социјални рад Града Новог Сада је поводом поднете притужбе Локалном омбудсману доставио Изјашњење у ком је наведено да је након реаговања Локалног омбудсмана поступљено по захтеву притужиље.

Сагласно наведеном Локални омбудсман Града Новог Сада је обуставио поступак поводом предметне притужбе.

7.

Притужиља из Новог Сада је поднела притужбу Локалном омбудсману Града Новог Сада на рад ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад, наводећи да је жртва насиља у породици и да је самохрана мајка двоје деце, о чему је доставила валидне доказе. Такође, навела је да је конкурисала за упис млађег детета у вртић, али да исти није примљен, те је на исту одлуку установе изјавила жалбу која је одбијена. Сматра да као жртва насиља и самохрана мајка има право на приоритетан упис детета у предшколску установу.

Након обраћања Локалног омбудсмана установа је известила Локалног омбудсман да је дете притужиље уписано у вртић, а у усменом разговору са Локалним омбудсманом притужиља је потврдила да су тачни наводи установе, односно да је дете почело да похађа предшколски програм.

8.

У предмету по притужби грађанина на рад Градске пореске управе Града Новог Сада, из разлога неодговарања органа на упућену електронску пошту како би грађанин добио информације о могућности репрограма, отписа или умањења дуга, плаћања дуга на рате, с обзиром да притужилац са породицом користи стан лица које је преминуло, Локални омбудсман је покренуо поступак и обратио се органу.

Локални омбудсман је примио одговор органа, у ком се орган изјаснио поводом поднете притужбе и обавестио Локалног омбудсмана да ће наследници власника стана бити позвани како би се расправила сва спорна питања у вези задужења на име пореза на имовину као и у вези са плаћањем истог на рате о чему је потом обавештен подносилац притужбе који се и захвалио на поступању.

9.

У предмету по притужби грађанке на рад Градске пореске управе из разлога задужења о коме грађанка није била обавештена, Локални омбудсман се обратио органу и након сагледавања целокупне проблематике порески орган је отклонио недостатке на које је грађанка указала.

Наиме, грађанка се жалила на рад Градске пореске управе из разлога што је од органа добила Опомену за дуговање које је према њеним наводима сторнирано 2017.

године од стране истог органа и за које до дана добијања опомене није знала да постоји, с обзиром да је након сторнирања решења, следеће године, добила решење на знатни мањи износ који је заправо и био у складу са прописима. Грађанка наводи да је о дуговању први пут обавештена 2021. године, дакле након четири године, те да сматра да је на тај начин дуговање достигло износ који она на може да плати, из ког разлога се обратила Локалном омбудсману.

Након обраћања Градској пореској управи, Локални омбудсман је обавештен да је орган донео Решење којим је захтев притужиле усвојен као основан, што је и потврдила, те је поступак обустављен.

10.

Локалном омбудсману обратила се грађанка са притужбом на рад ЈКП „Лисје“ Нови Сад из разлога оштећења споменика на гробном месту приликом прављења нових гробница у близини. Како се именовала обраћала предузећу, које је одбило њену рекламацију са образложењем да је изласком на лице места утврђено да је треће лице изазвало штету, а потом и акредитованом телу ради посредовања у решавању спорова, од кога није добила одговор, грађанка се обратила Локалном омбудсману.

Локални омбудсман се обратио предузећу од кога је након обављених разговора и консултација примио изјашњење у ком Локалног омбудсмана обавештавају да ће ЈКП „Лисје“ Нови Сад санирати штету насталу на споменику на гробном месту на Градском гробљу у Новом Саду.

Подноситељка притужбе обавестила је Локалног омбудсмана да је проблем решен односно да су оштећења споменика отклоњена.

5. АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЉУДСКИХ ПРАВА

Током 2021. године Локални омбудсман је био активан на пољу људских права, али не у мери у којој је то било планирано на почетку 2021. године, због епидемиолошке ситуације која је омела реализовање неких од предвиђених планова у том домену. Наиме, Локални омбудсман је планирао да се бави и темом вршњачког насиља кроз едукацију деце школског узраста, али због актуелне епидемиолошке ситуације ова едукација није реализована већ је одложена за неки наредни период.

У складу са епидемиолошком ситуацијом Локални омбудсман је приликом реализације осталих активности водио рачуна да се испоштују уведене мере, да се поштује физичка дистанца и користе заштитна средства, као и да активности буду спроведене у ограниченом капацитету. Током 2021. године Локални омбудсман је реализовао два семинара, два истраживања и израдио је једну апликацију.

1.

Локални омбудсман Града Новог Сада је у сарадњи са Pyramid ing doo израдио апликацију Лако Нови Сад. Апликација је намењена особама које имају тешкоће у кретању, дакле слепим, слабовидим особама, затим особама које користе помагала при кретању, али може бити од помоћи и мајкама са бебама у колицима.

У протеклих неколико година израђена је мапа приступачности саобраћајница у Граду Новом Саду особама са инвалидитетом, која обухвата шири центар Града. Мапа се налази на сајту Локалног омбудсмана, али та мапа није у интерактивном облику. Мапа тренутно не обухвата цео Град Нови Сад, али је у плану њено проширење до комплетне покривености Града.

На захтев грађана на основу наведене мапе израђена је апликација под називом Лако Нови Сад, која је доступна за бесплатно преузимање на платформама Google play и Apple store, оптимизирана је за рад на свим типовима мобилних и таблет уређаја.

Да би апликација правилно функционисала потребно је да се корисник налази у зони која је покривена мапом и да гласовном функцијом или укуцавањем унесе адресу до које жели да стигне. Апликација подржава рад у offline режиму, те је могуће коришћење и без интернет конекције.

Како је и речено, планира се ускоро проширење покривености територије Града мапом.

Апликација је бесплатна за преузимање и коришћење, не захтева се регистрација корисника и током коришћења не врши прикупљање било којих информација о кориснику или његовом кретању.

2.

Локални омбудсман Града Новог Сада у сарадњи са Регионалном канцеларијом посредника из Ниша организовао је едукацију на тему мобинга, којој су присуствовали запослени у органима управе Града Новог Сада - представници градских управа, посебних организација и служби Града Новог Сада, представници јавно-комуналних предузећа као и Локалног омбудсмана. Семинар је одржан у сали Скупштине Града Новог Сада.

Предавачи на семинару су били: Стефан Цветковић, саветник у Министарству трговине, туризма и телекомуникација РС, медијатор-посредник, др Тамара Џамоња Игњатовић, редовни професор Факултета политичких наука Београд и Виолета Стаменковић, дипломирани правник, лиценцирани медијатор-посредник у решавању спорова.

На семинару је одржано предавање које се односи на примену Закона о спречавању злостављања на раду, одредаба Правилника о правилима понашања послодаваца и запослених, упоређивање са Законом о забрани дискриминације и Законом о посредовању у решавању спорова.

У даљем току семинара од стране предавача указано је на улогу органа јавне власти у превенцији мобинга, детаљно је појашњен појам, карактеристике и манифестације мобинга и специфичности ове врсте злостављања на раду, врсте и фазе мобинга, психолошке последице и карактеристике учесника мобинга (психолошке карактеристике жртве и мобера), дисбаланс у међуљудским односима, преглед прописа који регулишу мобинг, Закон о спречавању злостављања на раду, процедуре у случајевима злостављања на раду и дисциплинска, прекршајна и кривичноправна димензија одговорности. Такође, за полазнике едукације било је корисно указивање на постојећу праксу у вези са мобингом.

3.

Локални омбудсман Града Новог Сада у сарадњи са анти-корупцијским порталом Пиштаљка, у оквиру USAID Пројекат за одговорну власт организовао је едукацију на тему узбуњивања, којој су присуствовали запослени у органима управе Града Новог Сада - представници градских управа, посебних организација и служби Града Новог Сада, представници јавно-комуналних предузећа као и Локалног омбудсмана. Семинар је одржан у сали Културне станице Еђшег.

Према члану 14. став 5. Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС“ бр. 128/14), послодавац је дужан да одреди лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем. Мером 3.1.2 Локалног акционог плана за борбу против корупције Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“ бр. 62/2017), послодавац има обавезу да организује обуку или упуту на одговарајућу обуку лице задужено за пријем и поступање по пријавама узбуњивача.

Према сазнањима Локалног омбудсмана нису сва лица која су овлашћена за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем у органима Града Новог Сада прошла прописану обуку, те је из наведеног разлога организована едукација за запослене у органима Града Новог Сада.

Предавачи на семинару су били представници анти-корупцијског портала Пиштаљка. На семинару је одржано предавање које се односи на примену Закона о заштити узбуњивача, где су посебно обрађене теме које се односе на унутрашње узбуњивање, поступак узбуњивања, обавезе послодавца и овлашћеног лица, потом је указано на одредбе Правилника о унутрашњем узбуњивању. Такође, приказано је видео сведочење узбуњивача и анализирање студије случајева, уз презентацију предавача.

Током излагања предавача од стране учесника едукације постављана су питања, дати су адекватни одговори на иста, те су на тај начин разјашњене недоумице које се појављују у пракси приликом примене закона.

4.

„Инжењери заштите животне средине“ су за потребе Локалног омбудсмана Града Новог Сада спровели истраживање о одлагању ове врсте отпада са циљем да, у контексту заштите животне средине, прикупе што више релевантних информација. Наиме, велики проблем у Граду Новом Саду у последње време су дивље депоније, као и одлагање крупног отпада поред контејнера који за то нису намењени. Иако цена одношења крупног отпада није велика, грађани се све чешће одлучују да крупни отпад не однесу на депонију већ да га оставе на месту које није за то намењено. Овај проблем присутан је на целој територији Републике Србије. Тачан број дивљих депонија се не зна, али према извештају Агенције за заштиту животне средине „Управљање отпадом у Републици Србији за период 2011-2019. године“ мапирано је 2.305 дивљих депонија.

Неправилно одлагање отпада, осим ружне слике јавног простора, представља и потенцијални извор бројних негативних утицаја на животну средину и здравље људи.

ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад уклања дивље депоније, али је њих све више. Локалног омбудсмана су занимали разлози из којих грађани поступају на овај начин, као и који би били предлози грађана да се ситуација превазиђе.

Након спроведеног истраживања и анализе добијених резултата сачињене су и препоруке, које могу бити полазна основа за даљи рад на унапређењу система управљања отпадом у Граду Новом Саду, и то:

- формализовати комуникацију актера система управљања отпадом у Граду Новом Саду одговарајућим правним актом/има како би се сви послови неометано одвијали,

- интензивирати сарадњу ЈКП „Чистоћа“ са комуналном инспекцијом и комуналном милицијом, како би се адекватно санкционисало одлагање отпада које није у складу са важећим прописима, а нарочито на локацијама на којима се овакве активности понављају,

- повећати транспарентност рада комуналне инспекције и комуналне милиције,

- обезбедити адекватно информисање грађана о прописаним начинима одлагања кабастог отпада (информацијама које би се поставиле на улазе у зграду, у месним заједницама, дистрибуирале уз рачуне ЈКП „Информатика“ и слично),

- обезбедити чешће организовање одношења кабастог отпада, и у сталним терминима (на пример, једном месечно, на начин да је у четвртини месних заједница то буде сваког првог викенда у месецу, у другој четврти сваког другог

викенда у месецу итд.), као и увођење модела који су у сагласности са принципима циркуларне економије (поклањање, размена намештаја и слично),

-пронаћи начин да се број канти за отпатке на улицама и јавним површинама усклади са потребама грађана,

-израдити Катастар за постављање посуда за сакупљање отпада у складу са Одлуком о одржавању чистоће и

-обезбедити инфраструктуру за прикупљање различитих фракција отпада из домаћинства (папир, пластика, стакло, биоразградиви отпад и друго).

За потребе овог истраживања израђена су два инфо-постера намењена грађанима „Шта је непрописно одлагање кабастог отпада на територији Града Новог Сада?“ и „Како прописно одложити кабасти отпад на територији Града Новог Сада?“, са детаљним информацијама и упутствима, који су у сарадњи са Градском управом за опште послове, дистрибуирани свим месним заједницама на територији Града Новог Сада.

Детаљан Извештај о резултатима истраживања објављен је на сајту Локалног омбудсмана.

5.

Европски омладински центар је за потребе Локалног омбудсмана Града Новог Сада спровео истраживање о положају младих и проблемима младих у Новом Саду.

Истраживање је спроведено путем анкетирања око 2000 младих Града Новог Сада, узраста 15 до 30 година, са циљем да се утврди који су то проблеми са којима се млади највише сусрећу, који су њихови предлози за побољшање положаја младих у Новом Саду и шта то млади сматрају да би могло утицати на мањи одлив младог и образованог становништва.

Истраживање се односило на област образовања и запошљавања младих, здравље, културу и слободно време, безбедност, активизам и партиципацију и информисања младих.

На основу резултата истраживања утврђени су следећи закључци:

-образовање у Новом Саду је доступно младима,

-скоро половина младих у Новом Саду похађала је и жели да похађа програме неформалног образовања,

-трећина младих није сигурна да ће по завршетку формалног образовања пронаћи адекватно запослење у Новом Саду,

-скоро четвртина младих из Новог Сада планира да напусти Србију. Трећина би се сигурно вратила, а близу половине њих би се можда вратило у Србију након одласка,

-близу петине младих жели да напусти Нови Сад, исто толико њих је задовољно животом у Новом Саду, док око две петине младих не планира да напусти Нови Сад, већ жели да у њему и остане,

-преко трећине младих из Новог Сада размишља о покретању бизниса у будућности, а трећина је и активна у постизању овог циља,

-близу половине младих из Новог Сада одлази на превентивне здравствене прегледе, а трећина одлази ретко,

-млади из Новог Сада у највећој мери никада до сад нису конзумирали лаке и тешке дроге, алкохол се конзумира у највећој мери с времена на време, док цигарете конзумирају чешће, него што их не конзумирају никада,

-трећина младих из Новог Сада није сексуално активна, а преко четвртине испитаника увек користи контрацептивна средства приликом сексуалних односа,

-скоро трећина младих из Новог Сада тренутно је у депресивном и/или анксиозном стању, а приближно исти број није никада био у овом стању,

-мање од 3% младих из Новог Сада зна да постоје бесплатна психолошка саветовалишта за унапређење програма менталног здравља и користи их, а скоро 2/3 не зна да постоје и нема потребу за услугама,

-млади из Новог Сада у највећој мери биоскоп посећују понекад, библиотеку, позориште и музеј ретко, концерте понекад, док галерије, изложбе слика и промоције књига скоро никада; ретко и понекад иду на излете, путовања по Србији, ређе путују у иностранство и на екскурзије, док често летују на мору,

-преко половине младих из Новог Сада било је жртва вербалног, виртуелног или физичког насиља, а скоро 3/4 било је сведок насиља и то су махом особе женског пола које у већини случајева насиље не пријављују,

-скоро 2/3 младих из Новог Сада не доприноси локалној заједници кроз активизам и волонтеризам. 1/5 активних младих из Новог Сада волонтира у омладинским и студентским организацијама, студентским и ученичким парламентима, на различитим догађајима,

-преко половине младих из Новог Сада није довољно информисано о могућностима за укључивање у процесе доношења одлука на територији Града Новог Сада, док трећина не зна да има могућност активног учешћа,

-две петине младих планира у будућности да се укључи у процес доношења одлука у Граду Новом Саду, трећина жели то одмах, а исто толико их је незаинтересовано.

-млади у Новом Саду најмање поверење имају у домаће телевизијске станице и новине, а највеће поверење у друштвене мреже и интернет портале, о страним телевизијским станицама у највећој мери немају мишљење, као ни о радио станицама.

Препоруке које су проистекле из истраживања су:

-потребно је обезбедити стално унапређивање програма формалног образовања како би оно било корисно за даљи развој и напредовање младих,

-подстицати реализацију различитих дугорочних бесплатних програма неформалног образовања који ће укључити већи број младих,

-пружити већу подршку младима који желе да развијају сопствене бизниси у Србији кроз менторске програме и веће субвенције приликом уласка у предузетништво,

-радити на већој информисаности младих о важности превентивних здравствених прегледа и учинити их доступним младима,

-радити на већој информисаности младих о постојању бесплатних психолошких саветовалишта за унапређење програма менталног здравља и учинити их доступним младима,

-учинити доступнијим културне програме младима,

-радити на већем оснаживању и едукацији младих девојака и жена да пријаве насиље које трпе или су њихови сведоци,

-промовисати волонтеризам и активизам међу младима и охрабривати их и информисати о начинима да се прикључе волонтерским активностима,

-промовисати мултикултуралност, људска права, равноправност, равноправност са нагласком на родну равноправност и борбу против хомофобије,

-информисати и едуковати младе о начинима и механизмима за укључивање младих у процесе доношења одлука у Граду Новом Саду и укључити их у исте,

-пружити већу подршку младима приликом осамостаљивања кроз различите врсте финансијских подстицаја и

-омогућити младима стицање искуства у струци после завршеног формалног образовања, а пре првог запослења, где ће стицати функционална и практична искуства у реалном радном окружењу.

Закључци и препоруке који су проистекли из овог истраживања послужиће као основ за даље заговарање бољег положаја младих у Граду Новом Саду.

Извештај о истраживању о положају младих објављен је на сајту Локалног омбудсмана.

6. СТРУЧНИ СКУПОВИ

Као и претходних година, запослени у Локалном омбудсману су се трудили да се одазову што већем броју позива на стручне скупове, едукације, предавања итд. Имајући у виду да је током 2021. године и даље трајала епидемија вируса Covid -19, одређени број организатора стручних скупова се определио за варијанту скупа преко интернета, међутим, велики помак у односу на 2020. годину огледа се у томе што је током 2021. године ипак повећан број скупова који су одржани на стари, традиционални начин, уз поштовање свих прописаних епидемиолошких мера.

Имајући у виду свеобухватну ситуацију, Локални омбудсман је током 2021. године присуствовао следећим стручним скуповима:

-18. фебруара 2021. године одржан је онлајн консултативни састанак, ком је присуствовала Локални омбудсман, који је имао за циљ разговор о искуствима независних механизма, дефинисање предлога потенцијалних активности и улога у процесу имплементације будућег стратешког документа у области спречавања родно заснованог насиља према женама у породици и пратећег акционог плана. Састанку су присуствовале Невена Петрушић, Маријана Пајванчић и Данијела Пешић као чланице тима који је сачињавао Акциони план, као и друге представнице и представници реномираних институција које се баве овом темом.

-16. априла 2021. године Покрајински заштитник грађана - омбудсман је организовао онлајн скуп на тему „Малолетничке трудноће и порођаји“.

-Центар за производњу знања и вештина је дана 20. априла 2021. године организовао on-lajn завршну конференцију пројекта „Misrecognising minorities in Europe - challenges to integration and security“ у оквиру ког су спроведена четири истраживања са ромском популацијом из целе Србије на тему перцепције дискриминације и прихваћености припадника ромске заједнице, као и њихово поверење у институције.

-Комитет правника за људска права YUCOM је дана 14. маја 2021. године организовао онлајн Дискусију о Нацрту закона о Заштитнику грађана. Стручној дискусији је присуствовала Локални омбудсман као и други представници Удружења омбудсмана Србије. Такође, након конференције Локални омбудсман је упутила одређене примедбе и писаним путем, као и други представници удружења и само удружење, од којих су неке примедбе усвојене и унете као измене у касније усвојени Закон о Заштитнику грађана.

-Покрајински заштитник грађана - омбудсман је у сарадњи са Амбасадом Шведске у Србији дана 27. маја 2021. године организовао онлајн скуп под називом „Права детета током пандемије - примери добре праксе“ ком скупу је присуствовала и Елисабет Далин, омбудсманка за децу из Шведске, као и представници институција у Србији који се активно баве проблемима деце.

-Покрајински заштитник грађана - омбудсман је дана 07. јуна 2021. године организовао Округли сто под називом „Поверење у институције - Ко ме пријавити насиље“. На скупу су говорили представници институција које се активно баве овом темом као што су Сигурна женска кућа у Новом Саду, Јавно тужилаштво, Министарство унутрашњих послова и многе друге.

-Од 16. до 18. јуна 2021. године одржан је тродневни састанак Управног одбора Удружења Омбудсмана Србије, ком је присуствовала и Марина Попов Иветић као члан Управног одбора удружења. Имајући у виду да због актуелне ситуације Управни одбор није заседао дуже време, на састанку су разматране бројне теме које се тичу функционисања удружења и планова за даље активности. Састанак је одржан у Бачкој Тополи, где је и седиште Удружења.

-21. јула 2021. године у Бачкој Тополи је одржан састанак фокус групе на тему истраживања о изазовима вршења информативне и едукативне функције институције локалног омбудсмана. На основу добијених резултата биће сачињен научни рад истраживача Анкице Драгин који ће бити презентован на научном скупу који организују Правни факултет Универзитета Унион у Београду и Стална конференција градова и општина. Тема скупа су локални омбудсмани, а научне радове за наведени скуп су приложиле и Локалне омбудсманке Новог Сада и Панчева. Скуп је требало да буде одржан у децембру 2021. године, али је због епидемиолошке ситуације померен за фебруар 2022. године.

-03. септембра 2021. године у Новом Саду је одржана генерална скупштина удружења европских омбудсмана - European ombudsman institute. Генералној скупштини је присуствовало преко двадесет омбудсмана и њихових представника из многих европских земаља, као што су Србија, Русија, Украјина, Аустрија, Немачка, Италија, Холандија итд. Марина Попов Иветић, Локални омбудсман, је присуствовала генералној скупштини, имајући у виду да је Локални омбудсман Града Новог Сада институциони члан овог удружења од 2012. године. Како је у уводном излагању истакао генерални секретар удружења dr Josef Siegele, заменик омбудсмана регије Тирол, Аустрија, Нови Сад је изабран за дестинацију, имајући у виду да је Србија једина европска земља која прихвата све врсте вакцина против Covid- 19, што је у многоме олакшало долазак члановима удружења. На Генералној скупштини је за председника удружења поново изабран проф. др Драган Милков, професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду, док су по први пут изабрана два заменика председника, и то dr Alexander Shishlov, Human Rights Commissioner for St. Petersburg и Nina Karpachova, First National Ombudsman - Commissioner for Human Rights ret. - Ukraine. За генералног секретара поново је изабран dr Josef Siegele.

-У организацији ОЕБС-а Мисија у Србији одржан је састанак Удружења омбудсмана Србије у Вршцу, у периоду од 29. септембра до 01. октобра 2021. године. Састанку су присуствовали локални омбудсмани, Заштитник грађана Републике Србије Зоран Пашалић, представници Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, као и представник ОЕБС-а - Мисије у Србији. На састанку су разматрана актуелна питања из праксе омбудсмана у Републици Србији са посебним освртом на активности које су усмерене на промоцију институције Локалног омбудсмана у јединицама локалних самоуправа у Републици Србији у којима иста није установљена, као и иницијатива доношења закона којим би био регулисан положај локалних омбудсмана у Републици Србији.

-Дана 22. октобра 2021. године у просторијама Удружења пензионера Града Новог Сада одржан је округли сто на тему „Извештај о истраживању о положају старијих жена у Србији и њиховој укључености у друштвени и политички живот и препоруке“. На округлом столу су присутни упознати са резултатима истраживања о укључености старијих жена, очекивања околине и стремљена ове категорије жена. Учеснице на округлом столу су изнеле своја

запажања из великог животног искуства о потребама и условима за већу укљученост жена старије доби у процесе одлучивања у локалној заједници.

-Удружење „Prevent“ је дана 27. октобра 2021. године организовало онлајн регионални тематски састанак на тему „Деца и млади у сукобу са законом“. На састанку су представници институција и организација цивилног друштва из региона које се баве овом темом разговарале о препрекама на које наилазе у свакодневном раду, а пре свега да разговарају о различитим моделима сарадње између државних институција и организација цивилног друштва.

-Покрајински заштитник грађана - омбудсман је у сарадњи са Институтом за криминолошка и социолошка истраживања из Београда 28. и 29. октобра 2021. године организовао међународну научно-стручну конференцију под називом „Право на живот“ на којој су се окупили релевантни учесници из академских, научноистраживачких и других области, чији радови су публиковани и презентовани јавности.

-ShockART је уз подршку мисије ОЕБСа у Србији снимио документарни филм под називом „Језик и стварност“ у ком представници и представнице стручне јавности говоре о важној улози коју језик има у формирању мишљења и ставова у друштву. Промоција филма је одржана 09. новембра 2021. године, а након пројекције филма одржана је активна дискусија, којој су присуствовале Локални омбудсман Града Новог Сада и заменица Локалног омбудсмана. На скупу је било речи о важности промовисања родно осетљивог језика као једног од аспеката борбе против дискриминације и против невидљивости жена и женског рада у нашем друштву.

-Правни факултет Универзитета Унион је дана 26. новембра 2021. године организовао научни скуп на тему „Брак, ванбрачна заједница, истополна заједница: перспективе једнакости у контексту различитости“.

-У оквиру пројекта који реализује Удружење омбудсмана Србије уз подршку Мисије ОЕБС, а који је усмерен на унапређење рада савета за међунационалне односе у јединицама локалне самоуправе, дана 17. новембра 2021. године је одржан радни састанак у просторијама Скупштине Града Кикинде. Састанку су испред Града Кикинде присуствовали Градоначелник Никола Лукач, председник Скупштине Града Младен Богдан, заменица председника Скупштине Града Биљана Кикић, секретар Скупштине Града Жива Кнежевић, помоћник Градоначелника Шандор Талпаи, Борис Ступар из Службе бесплатне правне помоћи и Милан Новаковић, Локални омбудсман Града Кикинде. Поред домаћина, састанку су присуствовали и представница ОЕБС Мисије за Србију, Марина Попов Иветић, Локални омбудсман Града Новог Сада; Миладин Нешић, председник Удружења омбудсмана Србије и Локални омбудсман Општине Бачка Топола; Јелена Стојковић Соколовић Локални омбудсман Града Панчева и председница Управног одбора Удружења омбудсмана Србије; Златко Шимац - потпредседник Националног савета словачке националне мањине и локални

омбудсман Општине Ковачица; и Сузана Нешић Патаки, самостални стручни сарадник у Општинској управи Општине Бачка Топола.

-Покрајински заштитник грађана - омбудсман сваке године традиционално одржава конференцију мреже „Живот без насиља“. Овогодишња конференција одржана дана 06. децембра 2021. године носила је назив „Подршка жртвама родно заснованог насиља - унапређење свеобухватне заштите“. На конференцији су представници разних институција и невладиних организација говорили о свом доприносу у борби против насиља над женама, као што су Сигурна женска кућа у Новом Саду, Центар за социјални рад Кикинда, Центар за социјални рад Суботица, Општа болница Сремска Митровица, Казнено-поправни завод у Сремској Митровици и многи други. На конференцији су покренута многа значајна питања из ове области, те донети закључци конференције о даљем унапређењу рада институција.

-У организацији ОЕБС-а Мисија у Србији одржан је састанак Удружења омбудсмана Србије у Шапцу, у периоду од 07. децембра до 09. децембра 2021. године. Састанку су присуствовали локални омбудсмани, Покрајински заштитник грађана-омбудсман, представник ОЕБС-а - Мисије у Србији, као и предавачи проф. др Маријана Пајванчић, проф. др Зорица Мршевић и проф. др Дејан Миленковић. На састанку су разматрана питања која се односе на примену Закона о родној равноправности, о обавезама локалне самоуправе и покрајине које су проистекле из закона као и улози локалних омбудсмана у локалној самоуправи и покрајини у вези примене Закона. Такође, на састанку су разматрана питања и полазне основе за израду предлога Нацрта Закона о локалним омбудсменима.

-Поводом обележавања међународног дана људских права дана 10. децембра 2021. године одржан је свечани пријем код Председника Покрајинске владе Игора Мировића којом приликом је уручено признање АП Војводине „Људевит Мичатек“. Свечаности је присуствовала и Локални омбудсман.

-Центар за социјални рад Града Новог Сада, Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ је дана 15. децембра 2021. године организовала конференцију „Прекини тишину“ поводом обележавања 15 година рада Сигурне женске куће. Свечаност је отворила председница Скупштине Града Новог Сада Јелена Маринковић Радомировић, након чега је руководитељка Сигурне женске куће др Нада Падејски Шекеровић представила резултате рада Сигурне женске куће. На скупу су говорили и активни сарадници Сигурне женске куће - заменик тужиоца у Вишем јавном тужилаштву Слободан Јосимовић и руководитељка групе за сузбијање малолетничке деликвенције и насиља у породици у ПУ Нови Сад Далиборка Војводић Томовић.

7. ПРИСУТНОСТ У МЕДИЈИМА

Линкови наведени испод су ка вестима о стручним скуповима који су током 2021. године били значајни за институцију омбудсмана.

Поводом састанка ЕОИ у Новом Саду дана 03. септембра 2021. године објављене су следеће вести:

https://www.rtv.rs/sr_lat/vojvodina/novi-sad/mirovic-primio-clanove-evro...

<http://www.tanjug.rs/full-view.aspx?izb=679988>

<https://www.dnevnik.rs/politika/mirovic-primio-clanove-evropskog-institu...>

<https://www.sns.org.rs/lat/novosti/vesti/mirovic-primio-clanove-evropsko...>

<https://www.vesti.rs/Vojvodina/Mirovic-primio-clanove-Evropskog-institut...>

Поводом стручног скупа у Кикинда 17. новембра 2021. године, вест о наведеном састанку је објављена и на званичном порталу Града Кикинде и налази се на следећем линку:
http://www.kikinda.org.rs/index.php?language=cir&page=fb_vesti&id=6493

8. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Одлуком о буџету Града Новог Сада за 2021. годину („Сл. лист Града Новог Сада“, 58/20, 23/21 и 44/21), Локалном омбудсману су обезбеђена средства у висини од 17.876.025,00 динара, која се у целости остварују из прихода из буџета. У току 2021. године, Локални омбудсман је утрошио 14.500.359,60 динара, што представља 81,11% од укупно одобрених средстава из буџета Града Новог Сада. Од овог износа 77,82% новчаних средстава је утрошено за расходе за запослене (плате, додатке и накнаде запослених (зараде), социјални доприноси на терет послодавца, накнаде у натури, социјална давања запосленима, накнада трошкова за запослене и др.), за службена путовања нису трошена средства, за услуге по уговорима је утрошено 21,63% средстава (административне услуге, услуге образовања и усавршавања запослених, стручне услуге, остале опште услуге), 0,24% средстава је утрошено за материјал и 0,28% новчаних средстава је утрошено за дотације међународним организацијама (чланарина). На име неутрошених средстава Локални омбудсман је вратио у буџет 3.375.665,40 динара.

9. ЗАКЉУЧАК

Институција Локалног омбудсмана под овим називом послује од краја 2019. године, док је пре тога назив институције био Заштитник грађана. Приметан

је тренд повећања упућености грађана у надлежности омбудсмана, односно исказивање већег разумевања његових надлежности од стране грађана. У ранијем периоду, док је назив институције био Заштитник грађана, одређени број грађана се обраћао захтевајући физичку или неку другу врсту заштите, која није у оквирима надлежности Локалног омбудсмана. Међутим, након промене назива институције несугласице са грађанима овим поводом малтене се нису ни дешавале.

Иако је и протекла, 2021. године, била у знаку епидемије вируса Covid - 19, у односу на извештај који је Локални омбудсман сачинио за 2020. годину, види се да су грађани током 2021. године били много сталоженији, нису били толико уплашени од потенцијалне болести, те нису исказивали неразумевање за мере које су доношене тим поводом, што је био случај током 2020. године.

Према статистичким подацима може се утврдити да стагнира број поднетих притужби на вишегодишњем просеку (уколико се изузме 2020. година која је по много чему била изузетна). Дакле, грађани су препознали постојање и надлежности ове институције и у одређеним ситуацијама захтевају помоћ од исте. Проблеми на које грађани указују су детаљније обрађени у извештају, махом су то појединачни проблеми грађана у конкретним ситуацијама, односно врло ретко се деси да се више грађана обрати Локалном омбудсману поводом истог проблема.

Органи управе нису поступили по једној датој препоруци, мишљењу, предлогу или иницијативи које је упутио Локални омбудсман, по једној је поступљено, док је за једну орган коме је дата навео да ће поступити у наредном периоду, а два поступка су и даље у току. Локални омбудсман током 2021. године није донео ниједну препоруку у којој је указао органу на непоштовање обавезе сарадње са Локалним омбудсманом, односно у свим предметима које је водио током 2021. године Локални омбудсман је имао добру сарадњу са органима управе. Локални омбудсман овим путем указује да се примећује помак у пољу сарадње органа управе и служби са Локалним омбудсманом, и да је ово врло значај податак у циљу заштите права и интереса грађана, с обзиром да је за грађане много важније да се проблем на који указују реши у што краћем року, док им је мање важно да ли ће током поступка решавања проблема бити донет и формални правни акт у виду препоруке или слично.

Поједини органи управе већ годинама уназад реагују већ на прво обраћање Локалног омбудсмана и проблеми грађана које имају се решавају брзо и ефикасно, док постоје органи управе који исказују спремност на сарадњу са Локалним омбудсманом, али често дуго остају при својим ставовима иако исти нису утемељени на позитивним прописима и моралним нормама, те тек након интервенције Локалног омбудсмана реагују и приступају решавању проблема на који указују грађани. Са једне стране, позитивно у тим ситуацијама је што запослени чврсто стоје на ставовима које су изнели, али са друге стране такви поступци дуго трају, некад и неколико година.

Локални омбудсман традиционално, сваке године, пажњу посвећује и посебно осетљивим групама у Граду Новом Саду, а током 2021. године бавио се особама са инвалидитетом, здравом животном средином, младима, те организовао два семинара, док планирана активности везана за децу у школама није реализована због епидемиолошке ситуације и уведених мера.

У претходној години приметан је нагли скок организованих стручних скупова, што је позитиван знак да се живот и пословање свих институција враћа у нормалу, иако је и даље актуелна епидемије вируса Covid - 19.

Имајући у виду наведено у овом Извештају, може се закључити да су грађани упознати са институцијом Локалног омбудсмана, али да би и у наредном периоду требало и даље радити на промоцији институције и указати грађанима да се за решавање проблема које имају са органима Града Новог Сада могу обратити Локалном омбудсману, те да у поступку пред овим органом, без икаквих трошкова по грађане и релативно брзо, могу остварити своја права.

Такође, и у наредном периоду, Локални омбудсман планира да организује едукације и истраживања о стању људских права, посебно права осетљивих група, у циљу њиховог унапређења.

ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
Број: XXII-020-12/2021-68
Датум: 14. март 2022. године
Нови Сад

ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН

Марина Попов Иветић